

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

wersja dla uczniów

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Ełku ul. Armii Krajowej 21, 19-300 Ełk

1. Wstęp

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304) oraz art. 7 pkt. 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) Dyrektor Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Ełku z dniem 12.08.2024 r. wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których podstawowym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom szkoły, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

2. Podstawowe terminy i definicje

Wyróżnia się następujące formy **krzywdzenia**:

- **przemoc fizyczna** – przemoc, w wyniku której małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Przemoc fizyczna wobec małoletniego może być czynnością powtarzalną lub jednorazową. Jest to m. in.: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.
- **przemoc psychiczna** – to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a opiekunem, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności niedostępność

emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim.

- **wykorzystywanie seksualne** – włączanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody. Wykorzystanie seksualne to naruszenie sfery intymnej dziecka, zmuszanie do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między małoletnim a dorosłym lub małoletnim a innym małoletnim, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

- **zaniedbywanie małoletniego** – chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji małoletniego z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka. Jest to m.in.: niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nie posyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnianie dziecku opieki lekarskiej.

3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje w szkole

Zasady bezpiecznych relacji pracownik – małoletni, w tym zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi, a pracownikami szkoły jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.

2. Pracownik szkoły działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich uprawnień i kompetencji.

3. Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych) szkoły oraz stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

4. Podstawowe standardy określające zasady, o których mowa we Wstępie obejmują w szczególności:

- 1) utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych uczniów;

2) zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;

3) nie zostawianie uczniowi nieograniczonej wolności, wyznaczanie jasnych granic postępowaniu i oczekiwań, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie ucznia, a konsekwencje wynikają z jego działania;

4) reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego;

5) uwzględnianie potrzeb ucznia oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów, w tym dostosowanie metod i form pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ucznia niepełnosprawnego i ucznia zdolnego;

6) równe traktowanie uczniów bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd;

7) fizyczny kontakt z uczniem możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby ucznia w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) uczeń zawsze musi wyrazić zgodę;

8) ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określanie wymagań i oczekiwań wobec ucznia, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane;

9) udział pracowników szkoły w doskonaleniu zawodowym w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka, świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec małoletniego;

10) panowanie pracownika nad własnymi emocjami;

11) kontakt z uczniami odbywa się wyłącznie w godzinach pracy wychowawcy-nauczyciela i dotyczy celów edukacyjnych lub opiekuńczo-wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z uczniami poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrektora lub kierownika sekcji i uzyskać zgodę rodziców małoletniego ucznia;

12) jeśli uczeń i jego rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych uczniów szkoły.

Zachowania niedozwolone w relacji personelu z małoletnimi uczniami:

1) stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);

2) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów;

3) podnoszenie głosu, krzyczenie na uczniów, wywoływanie u nich lęku;

4) ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;

5) zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;

6) nawiązywanie z uczniem jakiegokolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;

7) faworyzowanie uczniów;

8) utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;

9) proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności;

10) zapraszanie uczniów do swojego miejsca zamieszkania.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, w tym zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczniami pełnoletnimi i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.

2. Standardem jest tworzenie atmosfery życia w szkole, które promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.

3. Uczniowie angażowani są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z młodzieżą ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zachowania niedozwolone między małoletnimi:

- 1) stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek ucznia, w jakiegokolwiek formie;
- 2) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
- 3) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych uczniów;
- 4) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów,
- 5) kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
- 6) stosowanie zastraszania i gróźb;
- 7) utrwalanie wizerunku innych uczniów poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić;
- 8) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

4. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. W Szkole powołany jest pracownik odpowiedzialny za instalowanie i aktualizowanie programów antywirusowych i zapór sieciowych w celu ochrony systemów przed atakami złośliwego oprogramowania i blokowania na komputerach szkoły, materiałów niedostosowanych do wieku.
2. Infrastruktura sieciowa szkoły zapewnia dostęp do Internetu personelowi i uczniom, w czasie zajęć pod nadzorem nauczyciela, na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się w pomieszczeniach służbowych szkoły.
3. Nauczyciel ma obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z sieci podczas zajęć opiekuńczo-wychowawczych.
4. W szkole prowadzone są cykliczne działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Na terenie szkoły dostępna jest sieć wifi, zabezpieczona hasłem dostępu.
6. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, ustala się, kto korzystał z komputera w danym czasie. Dyrektor rozmawia z rodzicami/opiekunami dziecka lub organizuje dla ucznia rozmowę z psychologiem lub pedagogiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku. Jeśli ten uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze ochrony

5. Zasady i procedury podejmowania interwencji

Znęcanie się, przemoc fizyczna, psychiczna, słowna wobec małoletniego

1. W sytuacji, w której nie czujesz się bezpiecznie albo doświadczasz jakiegokolwiek formy przemocy możesz liczyć na pomoc oraz wsparcie naszej Szkoły. Twoim pierwszym krokiem może być zwrócenie się do wychowawcy. To osoba, której możesz zaufać – przedstaw sytuację, opowiedz co się dzieje, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie – po prostu przekaż tę informację wychowawcy. Poproś o pomoc i wsparcie. Nie bój się niezrozumienia czy bagatelizacji. Jesteśmy dla Ciebie. Pamiętaj, żeby również powiedzieć o wszystkim co Cię spotyka swoim rodzicom. Oni również powinni być na bieżąco z ważnymi dla Ciebie kwestiami.

2. Wychowawca lub inny nauczyciel, do którego się zwróciłeś z problemem, podejmie odpowiednie działania, które mają na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym. Po dokładnym wyjaśnieniu wszystkich okoliczności i identyfikacji formy przemocy, której doświadczyłeś, a także wysłuchaniu wyjaśnień sprawcy lub sprawców przemocy, wychowawca podejmie odpowiednie kroki zgodnie z zapisami uregulowanymi w Statucie Szkoły.

3. Jeśli sytuacja nie ulegnie poprawie i nadal będziesz doświadczać przemocy, ponownie zwróci się do wychowawcy oraz swoich rodziców. Niestety czasami są sytuacje, kiedy oprawca nie zmienia swojego postępowania po pierwszej interwencji. Nie martw się, wspólnie z wychowawcą i rodzicami możecie zgłosić sprawę Dyrektorowi Szkoły, który podejmie kolejne kroki zgodnie z przepisami prawa szkolnego, w celu skutecznej reakcji wobec sprawcy lub sprawców przemocy.

4. W przypadku poważnego naruszenia twojej nietykalności osobistej, Dyrektor Szkoły jest zobowiązany zgłosić sprawę agresji fizycznej na policję, celem podjęcia środków prawnych wobec agresora.

Przemoc domowa

1. Zapamiętaj! Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi Szkoły, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji. Może zaistnieć również taka sytuacja, że nauczyciel obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza

rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami, w celu zweryfikowania swoich podejrzeń. To dla Twojego dobra.

2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z Dyrektorem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa. Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Wychowawca i Dyrektor dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować, przerywać, osądzać. Nie bądź przerażony, jeśli zadadzą Ci dodatkowe pytania, to wszystko po to, aby poznać Twoją sytuację.

Nierówne traktowanie – dyskryminacja

1. Porozmawiaj z nauczycielem, któremu ufasz lub wychowawcą - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić nauczyciela o pomoc i interwencję w tej sprawie.

2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia. Pamiętaj, rodzice powinni być na bieżąco z ważnymi dla Ciebie tematami, a w przypadku, kiedy doświadczasz czegoś niedobrego, powinni wiedzieć co się dzieje z ich dzieckiem.

3. Wychowawca i Dyrektor szkoły podejmą działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy lub sprawców.

Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców.

4. Szkoła po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w Statucie środki dyscyplinujące. Poinformuje o nich także rodziców sprawcy.

6. Ważne numery i adresy

Dyrektor Marcin Łukawski oraz Wicedyrektor Agnieszka Fromm

Kontakt osobisty poprzez Sekretariat lub

Kontakt telefoniczny 87 610 36 23 lub przez dziennik elektroniczny Mobireg lub

Pocztę e-mail sekretariat@zpsmelk.pl lub dyrektor@zpsmelk.pl

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Elku - Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Elku

ul. Kajki 8, Elk 19-300

nr tel. 87 610 27 47

adres e-mail: pcppp-p@powiat.elk.pl

Telefon Zaufania

tel. 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo)

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz

adres e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia

tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Telefon zaufania dla Dzieci i Młodzieży

tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz

Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole

tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15)

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”

tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

.....
Podpis dyrektora